

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 10C/255/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115229444
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Káčerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1115229444.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred samosudkyňou JUDr. Danou Káčerovou, v právnej veci žalobcu: P. Y., L. K. X.X.XXXX, J. L. Č.. XX, XXX XX L. X., zastúpený: JUDr. Lubomír Müller, euroadvokát, so sídlom Symfonická 9, 158 00 Praha, Česká republika proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, t.č. Račianska č. 1523, 831 02 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 60.000,- € takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Súd žalovanej vo vzťahu k žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 20.11.2015 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 60.000,- € na tom skutkovom základe, že bol rozsudkom bývalého Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 23.6.1976, sp. zn. 2T 122/76 odsúdený pre trestný čin nenastúpenia do služby v ozbrojených silách podľa ust. § 269 ods. 1 Trestného zákona, k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov. Rozsudkom toho istého súdu zo dňa 3.1.1980 sp. zn. 3T 255/79, bol žalobca odsúdený z rovnakého dôvodu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov. Tresty žalobca vykonal v období od 12.5.1976 do 12.5.1978, od 20.11.1979 do 20.11.1982. Na základe prieskumného konania podľa zákona č. 119/1990 Zb. boli obidva rozsudky zrušené v časti o treste.

Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992, sp. zn. 4Rtv 112/91 bol žalobca pri nezmenenom výroku o vine z rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 23.6.1976, sp. zn. 2T122/76 a z rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 3.1.1980 sp. zn. 3T255/79 odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu jedného roka, následne bol žalobca žalovanou čiastočne odškodnený.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3.11.2014, sp. zn. 1Nt/18/2014 bol žalobca úplne rehabilitovaný.

Žalobca požiadal žalovanú o poskytnutie dodatočného odškodnenia, obsahom žiadosti bol aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

Žalovaná žalobcovi dňa 29.7.2015 čiastočne žiadosti vyhovelá, no náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi odmietla priznať s poukazom na ustanovenie § 23 zákona č. 119/1990 Zb.

Žalobca si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil na súde s poukazom na ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. z dôvodu, že v tomto ustanovení sú uvedené položky len demonštratívne a nie taxatívne, čo umožňuje súdu nárok žalobcovi priznať. Žalobca si nárok uplatnil aj s poukazom na čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (č. 120/1976 Zb.). Žalobca si nárok uplatnil aj s poukazom na judikatúru ESLP - konkrétne na rozsudok zo dňa 29.5.1997 sp. zn. 54/1996/673/859-860, vo veci Tsirlis a Kouloumpas vs. Grécko. Žalobca poukázal na niektoré z rozsudkov vydaných Okresným súdom Bratislava I v skutkovo totožných prípadoch.

2. Žalovaná dňa 1.4.2016 doručila súdu písomné vyjadrenie k obsahu žaloby, v zmysle ktorého žiadala žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaná vo vyjadrení žiadala, aby súd skúmal, či žalobca si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil včas počas plynutia prekluzívnej lehoty s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., podľa ktorého nárok treba uplatniť na súde v lehote troch rokov od právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest, alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie zastavilo; inak nárok zaniká. Počas predchádzajúceho prerokovania nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb., najviac však šesť mesiacov táto lehota pre uplatnenie nároku neplynie.

Žalovaná konštatovala, že nárok žalobcovi podľa ustanovenia § 23 zákona č. 119/1990 Zb. vznikol už na základe rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 4Rtv 112/91 zo dňa 27.5.1991, ktorým žalobca bol pri nezmenenom výroku o vine z rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 2T 122/76 zo dňa 23.6.1976, pri nezmenenom výroku o vine z rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 3T 255/79 zo dňa 3.1.1980 odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu jeden rok. Žalobca si titulom uvedeného rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 4Rtv 112/91 zo dňa 27.5.1991 u žalovanej uplatnil nároky na náhradu odškodnenia žiadosťou zo dňa 21.10.1993, nie však vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy, pričom žalovaná konštatovala, že tak mohol urobiť.

Žalovaná uplatnený nárok žalobcu považuje za prekludovaný z dôvodu, že žaloba bola doručená súdu dňa 20.11.2015, po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty, ktorá začala plynúť dňom 28.5.1991.

Žalovaná zároveň konštatovala, že nárok žalobcu nie je daný s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. Predmetom úpravy zákona je poskytnúť nápravu za krivdy, ku ktorým došlo v období od 25.2.1948 do 1.1.1990 odsudzujúcimi súdnymi rozhodnutiami, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené Ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, a to predovšetkým zabezpečením spoločenskej rehabilitácie a primeraného hmotného zabezpečenia neprávom odsúdeným osobám, ktorého rozsah zákonodarca upravil v šiestom oddieli zákona č. 119/1990 Zb.

V tomto smere žalovaná poukázala na tú skutočnosť, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je nárokovateľný s poukazom na ust. § 23 zákona č. 119/1990 Zb.. Zákon č. 119/1990 Zb. predstavuje špeciálnu právnu úpravu k všeobecnej úprave a nárok osoby rehabilitovanej podľa zákona č. 119/1990 Zb. na odškodnenie morálnej a citovej ujmy spôsobenej väznením neobsahuje. Oporu a vznik nároku nemožno vyvodzovať z Občianskeho zákonníka, pretože ten je rovnako ako zákon č. 58/1969 Zb. vo vzťahu zákonu č. 119/1990 Zb. predpisom všeobecným a teda žalobe nie je možné vyhovieť, z dôvodu nedostatku práva na odškodnenie s poukazom na platnú právnu úpravu.

Žalovaná vo vzťahu k argumentácií žalobcu, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatňuje aj podľa čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, uviedla s poukazom na čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu, že Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach nezakladá priamo nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ale odkazuje na príslušnú vnútroštátnu právnu úpravu.

Žalovaná zároveň konštatovala, že pred prijatím zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právny poriadok Slovenskej republiky neupravoval inštitút odškodnenia nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, či nesprávnym úradným postupom, a to ani aplikáciou zákona č. 58/1969 Zb. pričom ani výklad čl. 36 ods. 3 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým bola zavedená Listina základných práv a slobôd a do

ktorého boli inkorporované ustanovenia čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, na obsah ktorého sa odvoláva žalobca, neumožňoval taký výklad pojmu škody, ktorý by v sebe zahŕňal tak škodu materiálnu, ako aj škodu nemateriálnu a to vzhľadom k odlišnému obsahu daných pojmov.

Žalovaná zároveň konštatovala, že v prejednávanej veci nie je možné aplikovať ani článok 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd s poukazom na stanovisko Ústavného súdu ČR, podľa ktorého nárok na náhradu nemateriálnej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzniká za predpokladu, že k zásahu štátu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo Dohovor sa stal pre Českú republiku záväzným, okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii nie je z tohto hľadiska relevantný.

Žalobca bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách rozsudkami v žalobe špecifikovanými a trest odňatia slobody vrátane väzby vykonal v období od 12.5.1976 do 12.2.1978 a od 20.11.1979 do 20.11.1982, teda v čase, keď Slovenská a ani Česká republika, resp. ČSFR nebola Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd viazaná.

K argumentácii žalobcu, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v špecifikovanej výške si uplatňuje s poukazom na rozsudok ESLP a s poukazom na niektoré rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I žalovaná konštatovala, že nárok žalobcu ani s poukazom na obsah uvedených rozhodnutí nie je daný.

Žalovaná konštatovala, že rozsudkom ESLP bol dotknutým osobám priznaný nárok tak na náhradu majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy. Nie je možné ustáliť vo vzťahu k osobe žalobcu, ak by aj boli následky výkonu trestu odňatia slobody žalobcu rovnaké alebo podobné, z akej sumy by táto sadzba mala byť počítaná pre samotné posúdenie eventuálnej sadzby nemateriálnej ujmy. Nepoužiteľnosť, resp. neaplikovateľnosť predmetného rozhodnutia žalovaná odôvodnila aj rozdielnou životnou úrovňou v Slovenskej republike a Grécku.

Žalovaná vo vzťahu k výške uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom s poukazom na rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I uviedla, že ani v jednom prípade nebola výška nemajetkovej ujmy priznaná v uplatnenej výške. Žalovaná zároveň uviedla, že rozsudky boli vydané pred vydaním rozhodnutia Ústavného súdu ČR, ktorého obsah súd uviedol vyššie a taktiež konštatovala, že žalobca poukázal len na časť rozsudkov Okresného súdu Bratislava I, ktorými bolo obdobným žalobám vyhovené. Okresným súdom Bratislava I boli vyhlásené v skutkovo totožných veciach aj zamietajúce rozsudky.

Žalovaná k samotnej výške uplatneného nároku uviedla, že žalobca výšku uplatneného nároku neodôvodnil žiadnym dôvodom osobitného zreteľa.

3. Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 4.11.2016 konštatoval, že si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil na súde včas, po tom, čo bol plne rehabilitovaný uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3.11.2014 sp. zn. 1Nt/18/2014. Žalobca sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy si mal uplatniť na základe rozsudku z roku 1992. Tento rozsudok potvrdzoval jeho vinu a bol žalobcovi udelený podmienený trest odňatia slobody, s čím žalobca nesúhlasil.

Žalobca konštatoval, že si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil až na základe rozhodnutia, ktorým bol úplne rehabilitovaný.

Žalobca sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné si uplatniť s poukazom na zákon č. 119/1990 Zb. Žalobca konštatoval, že ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, aj napriek jeho zneniu, je možné v zmysle uvedeného ustanovenia priznať. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na znenie ustanovenia § 24 cit. zákona, ktoré odkazuje na zákon č. 58/1969 Zb., ktorý síce nárok na náhradu nemajetkovej ujmy výslovne neupravuje, no je takýto nárok možné priznať s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 15/2012.

Taktiež žalobca konštatoval, že nárok žalobcu je odvoditeľný aj v zmysle čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Žalobca konštatoval, že nie je možné prihladiť na argumentáciu žalovanej, ktorá sa odvolávala na stanovisko Ústavného súdu ČR, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzniká za predpokladu, že nezákonný zásah bol ukončený až po tom, čo sa Dohovor stal účinným pre Českú a Slovenskú republiku a že nie je účasť na rehabilitácii z tohto pohľadu relevantná. Žalobca konštatoval, že posledný nezákonný zásah bol voči jeho osobe vykonaný rozsudkom, ktorý bol vydaný 27.5.1992 a z tohto dôvodu možno vyvodiť záver, že mu nárok vznikol podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru. Rozsudok bol vydaný po 18.3.1992, kedy sa Dohovor stal záväzný pre Československo.

4. Žalovaná vo vyjadrení doručenom súdu dňa 19.12.2016 naďalej zotrvala na svojej právnej argumentácii uvedenej v písomnom vyjadrení k žalobe a konštatovala, že žaloba bola súdu doručená po uplynutí prekluzívnej lehoty. Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992 sp. zn. 4Rtv 112/91 bolo deklarovane, že žalobca nemal vykonať trest odňatia slobody uložený rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 2T 122/76 a rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 3T 255/79, na základe čoho bol vo vzťahu k celej dĺžke oboch vykonaných trestov na základe žiadosti zo dňa 21.10.1993 riadne odškodnený stanoviskom žalovanej zo dňa 27.6.1995. Žalovaná poukázala opätovne na znenie ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., podľa ktorého nárok treba uplatniť na súde v lehote troch rokov od právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest, alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie zastavilo; inak nárok zaniká. Počas predchádzajúceho prerokovania nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb., najviac však šesť mesiacov táto lehota pre uplatnenie nároku neplynie. Podľa vyjadrenia žalovanej žalobca si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za splnenia zákonných predpokladov mohol uplatniť už na základe rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992, sp. zn. 4Rtv 112/91.

Žalovaná ďalej konštatovala, že na prejednávajúcu vec nie je možné aplikovať rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo 15/212 zo dňa 30.9.2013 z dôvodu, že Najvyšší súd SR absenciu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy chýbajúcu vo vnútroštátnej úprave - konkrétne v zákone č. 58/1969 Zb. prekleul priamou aplikáciou čl. 5 ods. 5 Dohovoru, čo v prejednávanej veci nie je možné, z dôvodu, že k zásahu do osobnej slobody žalobcu došlo v čase, kedy Slovenská republika nebola Dohovorom viazaná.

Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zakladá čl. 5 ods. 5 Dohovoru, z dôvodu, že k poslednému nezákonnému zásahu voči jeho osobe došlo na základe rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992 sp. zn. 4Rtv 112/91, teda v čase kedy Dohovor pre Slovenskú republiku bol záväzný, žalovaná nepokladala za správny. Žalovaná odcitovala časť znenia čl. 5 ods. 5 Dohovoru, podľa ktorého každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má právo na odškodnenie. Na základe rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992, sp. zn. 4Rtv 112/1991 bol žalobcovi uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu jeden rok. Uvedeným rozsudkom nedošlo k žiadnemu zásahu do osobnej slobody žalobcu čo znamená, že na jeho podklade sa žalobca nemôže dovolávať práv vyplývajúcich z čl. 5 ods. 5 Dohovoru.

Žalovaná vo vyjadrení opäť poukázala na svoju právnu argumentáciu uvedenú v písomnom vyjadrení k žalobe vo vzťahu argumentácii žalobcu, ktorý si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odvodil s poukazom na rozhodovaciu činnosť ESLP a Okresného súdu Bratislava I.

Rozhodnutie ESLP zo dňa 29.5.1997 sp. zn. 54/1996/673/859-860 vo veci Tsirlis a Kouloumpas vs. Grécko nie je možné na prejednávajúcu vec aplikovať z dôvodu, že ESLP priznal odškodnenie, na ktorého vznikol nárok práve porušením povinností vyplývajúcich pre členský štát z čl. 5 ods. 1 Dohovoru, s podstatným rozdielom, že k zásahu došlo v čase, kedy bol členský štát - Grécko, dohovorom viazaný. Grécko dohovor ratifikovalo v roku 1974 a k zásahu do osobnej slobody poškodených došlo v období od 30.4.1990 do 30.5.1991.

Žalovaná v tomto kontexte poukázala na judikatúru ESLP, v zmysle ktorej možno konštatovať, že až dňom ratifikácie Dohovoru musí byť konanie štátu v jeho súlade a neexistuje všeobecná povinnosť štátu napraviť krivdy alebo ujmy, ktoré boli spôsobené pred ratifikáciou Dohovoru, pretože by došlo k narušeniu

všeobecného princípu zákazu retroaktivity, tak aj základného rozdielu medzi porušením a nápravou, na ktorom je založené právo zodpovednosti štátu, napríklad rozsudok Veľkého senátu zo dňa 8.3.2006 vo veci Blečić proti Chorvátsku, sťažnosť č. 59532/00.

5. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky (§ 149 CSP). Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (§ 150 ods. 1, 2 CSP). Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (§ 151 ods. 1, 2 CSP). Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP).

6. Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním a to z prednesov právneho zástupcu žalobcu, povereného zástupcu žalovanej, obsahom pripojených spisov bývalého Vojenského obvodného súdu Bratislava sp. zn. 2T 122/76, sp. zn. 3T 255/79, sp. zn. 4Rtv 112/91, Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1 Nt 18/2014, oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v spise.

7. Právny zástupca žalobcu ako poverený zástupca žalovanej na pojednávaniach zotrvali na skutkových a právnych tvrdeniach uvádzaných v súdom citovaných písomných podaniach v bodoch 1. až 4. odôvodnenia rozsudku.

Z obsahu pripojených spisov mal súd skutkový stav prezentovaný žalobcom preukázaný vo vzťahu k vydaniu rozhodnutí Vojenským obvodným súdom Bratislava sp. zn. 2T122/76, sp.zn. 3T255/79, sp. zn. 4Rtv 112/91 ako aj vo vzťahu k vydaniu rozsudku Okresným súdom Bratislava I sp.zn. 1Nt 18/2014 .

8. Podľa ustanovenia § 1 ods.1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii účelom zákona je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 cit. zákona nárok na odškodnenie zahŕňa najmä:

a) náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 €, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov,

b) náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov,

c) náhradu trov trestného konania vo výške 6,70 €, výkonu väzby vo výške 20 € za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 € za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov,

d) náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní,

e) náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 cit. zákona pri uplatňovaní nárokov podľa § 23, 26 a 27 sa postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 cit. zákona nárok treba uplatniť na súde v lehote troch rokov od právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie zastavilo; inak nárok zaniká. Počas predchádzajúceho prerokovania nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb., najviac však šesť mesiacov táto lehota pre uplatnenie nároku neplynie.

Podľa článku 9 ods. 5 vyhlášky č. 120/1976 Zb. O Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach každý, kto sa stal obeťou nezákonného zatknutia alebo väzby, má vymáhateľné právo na náhradu.

Podľa článku 14 ods. 6 ak sa niekomu dokázalo spáchanie trestného činu a ak bol neskôr tento dôkaz vyvrátený alebo ak bol niekto oslobodený od obžaloby na základe toho, že nejaká nová skutočnosť presvedčivo ukazuje, že výrokom súdu bol porušený zákon, poskytne sa tomu, kto bol potrestaný na základe takého dôkazu, náhrada podľa zákona, pokiaľ sa nedokáže, že včasné uvedenie do známosti prv neznámej skutočnosti nejde úplne ani čiastočne na ujmu tejto osoby.

Podľa článku 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

9. Súd dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (§191 ods. 1, 2 CSP). Súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona (§ 215 ods. 1, 2 CSP). Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 ods. 1 CSP). Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté (§ 217 ods. 1 CSP).

10. Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, a to z prednesov právneho zástupcu žalobcu, povereného zástupcu žalovanej, obsahom pripojených spisov bývalého Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 2T 122/76, sp. zn. 3T 255/79, sp.zn. 4Rtv112/91 súčasťou, ktorého bol aj spis sp. zn. 4Rtv 113/91(konanie bolo spojené a vedené pod sp. zn. 4Rtv 112/91), Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1Nt 18/2014.

Žalobca bol rozsudkom bývalého Vojenského obvodového súdu Bratislava, zo dňa 23.6.1976 sp. zn. 2T122/76 odsúdený pre trestný čin nenastúpenia do služby v ozbrojených silách podľa ust. § 269 ods. 1 Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov. Rozsudkom toho istého súdu, zo dňa 3.1.1980 sp. zn. 3T 255/79 bol žalobca odsúdený z rovnakého dôvodu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov.

Tresty žalobca vykonal v období od 12.5.1976 do 12.5.1978, od 20.11.1979 do 20.11.1982.

Na základe žiadosti doručenej žalobcom Vojenskému obvodovému súdu Bratislava dňa 22.9.1991, podľa zákona č. 119/1990 Zb. boli obidva rozsudky zrušené o treste. Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava č. k. 4Rtv 112/91-16 zo dňa 27.5.1992 (na základe žiadosti doručenej súdu dňa 22.9.1991), bol žalobca pri nezmenenom výroku o vine z rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 23.6.1976, sp. zn. 2T122/76 a z rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 3.1.1980 sp. zn. 3T255/79 odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu jedného roka. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.5.1992.

Žalobca bol čiastočne odškodnený žalovanou.

Žalobcovi už na základe uvedeného rozsudku vznikol nárok na priznanie odškodnia v zmysle ustanovenia § 23 s poukazom na ustanovenie § 24 zákona č. 119/1990 Zb. za splnenia zákonných predpokladov a v rozsahu zákonom vymedzenom. Všetky nároky vymedzené v ustanovení § 23 zákona č. 119/1990 Zb. sa však žalobcovi prekludovali v zmysle ustanovenia § 24 zákona č. 119/1990. Žalobca si však nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom tohto rozhodnutia v prejednávanej veci neuplatnil.

Žalobca si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil až na základe rozhodnutia vydaného Okresným súdom Bratislava I v konaní sp. zn. 1Nt 18/2014. Z pripojeného spisu je zrejmé, že žalobca Okresnému súdu Bratislava I dňa 14.8.2014 prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu (ktorý zastupuje žalobcu aj v prejednávanej veci) doručil návrh na vyslovenie účasti na súdnu rehabilitáciu, podľa ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 119/1990Zb z dôvodu, že žalobca bol v roku 1992 rehabilitovaný len čiastočne. Súd rozhodnutím sp. zn. 1Nt 18/2014 zo dňa 3.11.2014 vyhlásil, že žalobca je účastný súdnej rehabilitácie podľa ustanovenia § 33 ods. 2 per analógiám zákona č. 119/1990 Zb.

Žalobca v súvislosti s vydaním predmetného rozhodnutia požiadal žalovanú dňa 2.2.2015 o odškodnenie. Súčasťou žiadosti bol aj nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 60 000 €.

Z obsahu písomného stanoviska žalovanej o predbežnom prerokovaní nároku zo dňa 29.7.2015 č. 37338/2015-1421/4 mal súd preukázané, že žalovaná priznala žalobcovi nárok na odškodnenie v sume 13,40 € s poukazom na ustanovenie § 23 ods., písm. c/ zákona č. 119/1990Zb. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že tento nárok nie je možné žalobcovi priznať podľa ustanovenia § 23 zákona č. 119/1990 Zb.

11. Súd žalobu na základe vykonaného dokazovania v celom rozsahu, ako nedôvodnú zamietol.

Žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, podľa ustanovenia § 23 zákona č. 1990 Zb. nebolo, možné priznať z dôvodu absencie zaradenia takého nároku do nárokov, ktoré je možné v zmysle zákona č. 119/1990 Zb. odškodniť.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3.11.2014 sp. zn. 1Nt/18/2014, bol žalobca úplne rehabilitovaný.

Žalobca požiadal žalovanú o poskytnutie dodatočného odškodnenia, obsahom žiadosti bol aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

Žalovaná žalobcovi dňa 29.7.2015 čiastočne žiadosti vyhovelá, no náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi odmietla priznať s poukazom na ustanovenie § 23 zákona č. 119/1990 Zb.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, účelom zákona bolo zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 cit. zákona podliehali prieskumu právoplatné odsudzujúce súdne rozhodnutia vyhlásené v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, týkajúce sa skutkov spáchaných po 5. máji 1945.

Súd v tomto kontexte poukazuje na stanovisko Krajského súdu v Bratislave č. 1/2017 v zmysle ktorého vyplýva, že ak sú naplnené podmienky pre použitie špeciálnej úpravy, musí sa táto úprava aplikovať a nemožno použiť úpravu všeobecnú. Znamená to, že pre osoby, ktoré podľa zákona č. 119/1990 Zb. sú osobami oprávnenými žiadať odškodnenie, platí pre uplatňovanie a uspokojovanie majetkových nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom zvláštna právna úprava, bez ohľadu nato, ktorý predpis je pre ne priaznivejší. V prípadoch, na ktoré sa zákon č. 119/1990 Zb. vzťahuje, sa teda

nemožno proti štátu domáhať iných či ďalších nárokov, ako tých, ktoré tento zákon upravuje. Napriek tomu, že ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice del'by moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co 278/2015 z 30.11.2016)

Súd v kontexte citovaným stanoviskom poukazuje na to, že v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. nárok na odškodnenie zahŕňa najmä: a) náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 €, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov, b) náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov, c) náhradu trov trestného konania vo výške 6,70€, výkonu väzby vo výške 20 € za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 € za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov, d) náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní, e) náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia. V konaní nebolo sporné, že žalobca už bol čiastočne odškodnený v sume 13,40 €, v zmysle stanoviska žalovanej zo dňa 29.7.2015 - za nárok, ktorý výslovne vypočítava § 23 ods. 1 písm. c/ zákona č. 119/1990 Zb.

Odškodnenie nemajetkovej ujmy na základe tohto ustanovenia zákona o súdnej rehabilitácii však nemožno rozhodnutím súdu priznať aj napriek tomu, že v § 23 sú jednotlivé nároky uvádzané len príkladmo. Súd poukazuje na snahu štátu, zákonom č. 119/1990 Z.z., rehabilitovať tam uvedené osoby a primerane ich odškodniť. Účelom tohto zákona bolo najmä zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené Ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali. V uvedenom kontexte je potrebné vychádzať z toho, že hoci primerané hmotné odškodnenie má nezanedbateľnú materiálnu stránku, ide skôr o symbolické odškodnenie, ktoré nadväzuje na základné zadosťučinenie morálne. Žalobcom uplatnené odškodnenie nemajetkovej ujmy tento zákon nijako neupravuje. Vzhľadom na to, že tento zákon je voči ďalším zákonom upravujúcim odškodňovanie neprávom odsúdených osôb (zákon č. 58/1969 Zb., Občiansky zákonník) zákonom špeciálnym, má jeho úprava prednosť pred týmito všeobecnými úpravami a preto možno dovodiť, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle odškodniť rehabilitované osoby aj za utrpenú nemajetkovú ujmu, bol by to v zákone upravil výslovne. Pokiaľ zákonodarca pri stanovení rozsahu odškodnenia pri súdnych rehabilitáciách na nemateriálnu ujmu nepamätal, nie je táto úprava v rozpore s ústavne zaručenými právami, nakoľko Ústava SR v čl. 46 ods. 3, ods. 4 stanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu a orgánu verejnej správy alebo ich nesprávnym úradným postupom, ale za podmienok ustanovených zákonom. Aj podľa čl. 51 ods. 1 Ústavy SR sa možno domáhať práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

V tomto kontexte súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.11.2011, sp. zn. 8Co/85/2011, podľa ktorého aj keď ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice del'by moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR, resp. predtým v Ústave ČSFR. Pokiaľ by zákonodarca v danom prípade mienil nárok na nemateriálnu ujmu zaradiť do ustanovenia § 23 zákona č. 119/1990 Zb. je nepochybné, že by tak urobil pri jeho prijatí, prípadne

neskôr, pokiaľ však tak neurobil sám v rámci svojej vlastnej ústavnej a zákonnej kompetencie, nemôže jeho vôľu nahrádzať orgán súdnej moci pri aplikácii práva v súdnom konaní.

Súd nárok žalobcu nemohol priznať ani s odvolaním sa na článok 9 ods. 5 a článok 14 ods.6 Medzinárodného paktu a občianskych a politických právach z dôvodu, že tento pakt nie je priamo aplikovateľný a nároky dotknutých osôb je možné priznať len na základe právnej úpravy štátu, ktorého je dotknutá - oprávnená osoba občanom za splnenie zákonných predpokladov.

Súd nárok žalobcovi na náhradu nemajetkovej ujmy nemohol priznať ani s poukazom na článok 5 ods. 5 Dohovoru, ktorý si žalobca uplatnil na základe rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 1Nt 18/2014 zo dňa 3.11.2014, ktorým bol žalobca úplne rehabilitovaný vo vzťahu k rozsudku Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992 sp. zn. 4Rtv112/91, ktorým bol rehabilitovaný len čiastočne. Slovenská republika ako jeden z nástupníckych štátov ČSFR je viazaná Dohovorom a jeho Protokolmi od 18.3.1992 a teda je zodpovedná za skutky vzťahujúce sa na obdobie od 18.3.1992, avšak za kumulatívneho splnenia všetkých zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu na náhradu škody, prípadne nemajetkovej ujmy dotknutým osobám.

Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava zo dňa 27.5.1992, sp. zn. 4Rtv 112/1991 bol žalobcovi uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu jeden rok. Uvedeným rozsudkom nedošlo k žiadnemu zásahu do osobnej slobody žalobcu čo znamená, že na jeho podklade sa žalobca nemôže dovolávať práv vyplývajúcich z čl. 5 ods. 5 Dohovoru a jeho priamej aplikácie. Na strane žalobcu neboli splnené podmienky na priamu aplikáciu tohto článku, tak ako to uvádzal žalobca a ktorý sa odvolával pri svojej argumentácii na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 15/2012, ako aj na ustanovenie § 6 zákona č. 58/1969 Zb. Nárok by žalobcovi vznikol len za predpokladu, že by bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku. Žalobcovi bol výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložený na skúšobnú dobu jeden rok.

Žalobca sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy domáhal aj s poukazom na rozsudok ESLP zo dňa 29.5.1997, vo veci Tsirlis a Kouloumpas proti Grécku. Podľa žalobcu sú jeho závery aplikovateľné vo všetkých krajinách, ktoré rešpektujú autoritu ESLP a že práve tento rozsudok je podkladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy aj v jeho prípade

Predmetný rozsudok ESLP nemôže byť podkladom pre priznanie náhrady nemateriálnej ujmy žalobcovi z dôvodu, že je v tomto prípade vylúčená aplikácia čl. 5 ods. 5 Dohovoru, tak ako súd už uviedol vyššie. V predmetnom rozhodnutí ESLP vzhliadol porušenie čl. 5 ods. 5 Dohovoru (každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie) v tom, že Grécko neposkytlo sťažovateľom žiadnu kompenzáciu za obmedzenie ich osobnej slobody, ktoré bolo realizované v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru. U žalobcu, tak ako súd uviedol vyššie, nedošlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody v rozsahu vymedzenom v čl. 5 ods.1 Dohovoru.

12. Podľa ustanovenia § 218 ods. 1 CSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku súd rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ustanovenia §262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodoval s poukazom na citovanú právnu úpravu v bode 12. odôvodnenia rozsudku, avšak súd úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi, ktorý úspech v konaní nemal, nepriznal z dôvodu, že žalovanej v súvislosti s prejednávou vecou trovy konania nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) / § 363 CSP/.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania/§ 364 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci / § 365 ods.1 CSP/.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej /§ 365 ods. 2 CSP/.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie / § 366 CSP/.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.